

GEZONDHEID CENTRAAL

Van crisis naar kans

Gezondheid is een groot goed voor iedereen. Gezondheid is het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Het is daarmee een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen in onze samenleving.

Onze gezondheidszorg staat onder grote druk en is een belangrijke maatschappelijke kostenpost voor de gemeenschap. Van gemeenten wordt de komende jaren gevraagd dat ze investeren in gezondheid van hun inwoners en een bijdrage leveren aan een andere inrichting van onze gezondheidszorg. Ook in IJsselland werken gemeenten en GGD hard aan een gezonde samenleving. Daar zijn we trots op!

Het is belangrijk dat dit werk wordt voortgezet en versterkt. Daarom laten we u een aantal denkrichtingen zien die de kanteling van ziekte naar 'Gezondheid centraal' kunnen maken. Deze denkrichtingen zijn niet nieuw en vaak al uitgewerkt in landelijke nota's. We schreven en spraken er over in onze Ontwikkelingsbrief van afgelopen najaar. Het is nu het moment om de denkrichtingen in de praktijk te gaan brengen en zo op termijn gezondheidswinst te behalen. Daarom brengen we ze nu weer kort onder uw aandacht en hebben we ze omringd met inspirerende voorbeelden en interessante artikelen. We hopen deze belangrijke gezondheidsthema's terug te zien in de lokale verkiezingsprogramma's voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2022.

Gezondheid centraal

Denkrichtingen en voorbeelden

Gezondheid centraal

Gezondheid is meer dan alleen afwezigheid van lichamelijke klachten. Anders kijken naar gezondheid slaat een brug tussen zorg en welzijn. Daardoor zullen oplossingen niet langer als vanzelfsprekend en uitsluitend in het medische circuit worden gezocht. En weten uiteenlopende zorgorganisaties en maatschappelijke instellingen elkaar beter te vinden rond hetzelfde doel: meer mogelijkheden waarmee mensen een veerkrachtig en betekenisvol leven kunnen leiden. Dit vraagt om oplossingen die domeinoverstijgend zijn. Meer lezen?

- [Brief aan de Tweede Kamer namens alle GGD-en](#)
- [Sociaal domein op koers?](#) Verwachtingen en resultaten van vijf jaar decentraal beleid (Sociaal cultureel planbureau)
- [Website Institute for Positive Health](#)

Preventie hoger op de agenda

De rol van preventie is in de afgelopen jaren hoger op de agenda gezet door verschillende bestuurders en (maatschappelijke) organisaties. Het draagvlak voor preventie groeit, onder andere door het Nationaal Preventieakkoord dat ambities stelt op het gebied van leefstijl voor het jaar 2040. Ook in gemeenten kunnen lokale preventieakkoorden worden gesloten, waarmee krachten van private en publieke partijen in de samenleving worden gebundeld. Meer lezen?

- Boek 'Het preventieultimatum' van Paul van der Velpen
- **'Publieke gezondheidszorg heeft een sterker fundament nodig'** (André Rouvoet en Hugo Backx, Trouw)

Gezonde en duurzame leefomgeving creëren

De nieuwe Omgevingswet geeft meer afwegingsvrijheid voor gemeenten en biedt kansen om een gezonde leefomgeving te creëren. Een gezonde leefomgeving is een omgeving die gezond leven stimuleert en mogelijk maakt (naast uiteraard een omgeving zonder gezondheidsbedreigingen). Dit vraagt om samenspel van het fysieke en het sociale domein in gemeenten. Door samen met inwoners een omgevingsvisie vorm te geven ontstaan nieuwe kansen en initiatieven, bleek uit een inspiratiesessie die we in november voor raadsleden organiseerden. We dagen het fysiek en het sociaal domein uit om deze kansen ten volle te benutten, om ambitie te tonen en met elkaar samen te werken. Meer lezen?

- **De stad als gezonde habitat** – Gezondheidswinst door omgevingsbeleid

Complexe ongelijkheid adresseren

Ondanks dat we in Nederland langer dan ooit in goede gezondheid leven, kent onze samenleving grote verschillen in gezondheid, de sociaaleconomische gezondheidsverschillen. De werkelijkheid die gezondheidsverschillen veroorzaakt, is zeer complex. In IJsselland zetten gemeenten en GGD in op de beweging van positieve gezondheid en benadrukken we het belang van het breed en integraal kijken naar gezondheid. Voor de uitvoering hiervan bestaat geen blauwdruk, maar zijn we als GGD, gemeenten en samenwerkingspartners samen aan zet. Meer lezen?

- **'Overheid, durf te betutellen als het gaat om de volksgezondheid'** (Erik Buskens, de Volkskrant)
- **Gezondheidsverschillen voorbij** – Complexe ongelijkheid is een zaak van ons allemaal (De Raad voor de Volksgezondheid & Samenleving)

Gezondheid als verdienmodel inzetten

Op dit moment loont het investeren in gezondheid vaak onvoldoende voor veel zorgaanbieders. Ons systeem kent verkeerde 'prikkel's. De inzet van digitale zorg om tijdig risico's te signaleren leidt bijvoorbeeld tot minder consulten en minder behandelingen en daarmee minder inkomsten. Zoals Jan Rotmans zegt, lijken we zo het systeem belangrijker te hebben gemaakt dan de mens. Dat zou moeten kantelen door ook gezondheid als een verdienmodel in te zetten. Een lerende omgeving met bijbehorende data-infrastructuur, regie bij inwoners en een gedeeld gevoel van eigenaarschap blijken onder andere van belang voor deze ontwikkeling. GGD en gemeenten zijn in dit kader aangesloten bij samenwerkingsverbanden als de samenwerkingsagenda met Zilveren Kruis Achmea, de Regionale Zorg Alliantie, Vitaal Vechtdal en Salland united. Hierbij werken we gezamenlijk aan een aantal maatschappelijke opgaven zoals het inzetten op gezondheid en preventie. Meer lezen?

- **Website Zorg op de juiste plek**
- **Zorg voor de toekomst**

Complexe ongelijkheid adresseren

In maart 2019 heeft het algemeen bestuur van GGD IJsselland de agenda publieke gezondheid 2019-2023 met als titel 'Bewegen vanuit eigen regie' vastgesteld. De agenda publieke gezondheid is een strategisch georiënteerde agenda van de 11 gemeenten in IJsselland, die een brede beweging in gang zet. Samen met betrokken partijen wordt geïnvesteerd in het versterken van gezond leven. Met deze beweging willen we bereiken dat inwoners meer regie kunnen voeren over hun eigen leven en mee kunnen doen aan de samenleving. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan goede en betaalbare zorg en ondersteuning in IJsselland. Meer lezen?

- **Agenda Publieke gezondheid 2019-2023**

